

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра іноземної філології та перекладу

Затверджую:

Директор ННПСН

Раєвська Я.М.

“ 29 ” серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри

іноземної філології та перекладу

Протокол № 1 від 29.08. 2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Бахов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перекладацький аналіз тексту

спеціальності: 035Філологія

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: Філологія

(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Англійська мова. Переклад

(за наявності)

(назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) си́лабусу навчальної дисципліни:

Войтко Т.В., кандидат філологічних наук, доцент

Викладач:

Войтко Т.В., кандидат філологічних наук, доцент

Си́лабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу

Протокол від 29 серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Бахов І. С.
(підпис)

Си́лабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми освітньої програми Англійська мова і література (друга мова – німецька)
(назва освітньої програми)

_____. _____. 20__ р.
Керівник (гарант) освітньої програми _____ Бахов І. С.
(підпис)

Си́лабус перевірено
_____. _____. 20__ р.
Заступник директора _____ Т. В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол №

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу**

Назва дисципліни	Перекладацький аналіз тексту
Викладач (-і)	Войтко Тетяна Владиславівна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov.html
Контактний тел.	
E-mail:	
Сторінка дисципліни на сайті	
Консультації	

1. Коротка анотація до дисципліни. Курс «Перекладацький аналіз тексту» передбачає закріплення досвіду студентів попереднього року навчання, підкреслюється необхідність удосконалення набутих на першому курсі перекладацьких навичок та розвиток перекладацьких умінь. Програма зорієнтована на практичне вживання мови та формування аналітичних навичок і вмінь перекладача. Оволодіння аналітичними навичками розглядається як надбання студентами ряду компетенцій, необхідного філологу-перекладачу для його подальшого професійного зростання. Курс «Перекладацького аналізу тексту» в поєднанні з іншими практичними та теоретичними курсами, передбаченими навчальним планом, має забезпечити закласти основу для подальшого професійно зорієнтованого удосконалення володіння як іноземною мовою, так і навичками перекладу.

2. Мета: набуття студентами теоретичних знань з аналітичних основ інтерпретації перекладів художніх текстів малих форм, кінотекстів та їхнє практичне використання під час обробки текстів перекладів з англійської мови на українську, зокрема:

- формування у студентів наукового уявлення про системний характер лексики та граматики англійської мови;
- розширення та активація у студентів здобутих раніше знань, вмінь та навичок в галузі перекладу;
- ознайомлення з ефективними способами розширення власного вокабуляру та вдосконалення граматичної компетентності при аналізі перекладацького матеріалу;
- формування вмінь виконувати та аналізувати різні види письмових завдань, сформувавши базові уявлення про офіційний та розмовний стилі;
- вдосконалення вмінь сприймати автентичний аудіо та відео матеріал;

3. Формат курсу: очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути такі компетентності

- вміння аналізувати англійські тексти у писемній формі;
- вміння здійснювати інтерпретацію оригінальних англомовних текстів різних стилів та жанрів;
- вміння використовувати набуту базу знань для вільного користування англійською мовою з метою перекладу художніх текстів різних жанрів та стилів;
- вміння самостійно удосконалювати мовленнєву підготовку шляхом використання автентичних англомовних матеріалів;
- вміння застосовувати усі форми перекладацької практики;
- вміння самостійно здійснити лінгвістичний аналіз перекладеного тексту за вибраною темою;
- розрізняти розмовні й літературні вислови в межах пройденого матеріалу та активно вживати їх в усному й письмовому мовленні;

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 40 годин аудиторної роботи; 80 годин – самостійної роботи, залік.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова*

7. Пререквізити: Курс «Перекладацький аналіз тексту» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін, знання яких необхідно здобувачам для вивчення курсу.

8. Структура навчальної дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на		
	лекції	лабораторні роботи (семінарські чи практичні заняття)	самостійну роботу
Тема 1. Редагування як один з головних чинників, якісного перекладу. Типи редагування, методи та етапи.		2	6
Тема 2. Поняття «контрольного листа» у процесі редагування та його практичного значення. Створення контрольного листа у процесі редагування тексту.		2	6
Тема 3. Стандарти перекладацької професії відповідно до статуту асоціації перекладачів		2	6

України.			
Тема 4. Автоматизовані програми редагування тексту. Заміна, вставка, вилучення слів та словосполучення у тексті.		4	6
Тема 5. Редагування перекладу науково–технічного тексту. Особливості перекладу термінів. Уніфікація використаної термінології у тексті перекладу.		4	8
Тема 6. Пролінг Офіс для Ms Word. Робота із системами машинного перекладу та перевірки правопису «Ріа та Рута». Редагування перекладу публіцистичного тексту.		2	6
Тема 7. Робота з програмами-перекладачами Pragma, Prompt, Translation Memory. Редагування перекладу художнього тексту.		2	6
Тема 8. Передредагування текстів. Особливості та основні шляхи використання.		2	6
Тема 9. Постредагування текстів, перекладених системами машинного перекладу. Постредагування науково-публіцистичного тексту.		4	6
Тема 10. Постредагування тексту перекладу з використання спеціальної довідникової літератури та залученням Інтернет-ресурсів, онлайнної лексикографічної системи «Словники України».		2	6
Тема 11. Редагування поетичних творів. Особливості редагування віршів.		4	8
Тема 12. Виконання контрольного редагування перекладів текстів різноманітної спрямованості.		2	6
Разом за семестр:	120	40	80

ПРОГРАМА КУРСУ

Лекційні заняття:

Змістовий модуль 1. Text analysis: text and discourse. Поняття тексту та дискурсу.

- a) Levels of linguistic structure. Рівні мовної структури.
- b) Text and discourse. Поняття тексту та дискурсу.

c) Cohesion and text organisation: 3 ways of viewing the problem. Зв'язність та організація тексту – три підходи.

d) Artefact and mentafact texts. Тексти-артефакти та тексти-ментафакти.

Види роботи: лекція, семінар

Змістовий модуль 1. Text analysis: text and discourse. Поняття тексту та дискурсу.

a) Repetition as lexical and semantic means of cohesion in text. Лексичні та семантичні засоби зв'язності тексту.

b) Main types of lexical repetition links in texts. Основні види лексичних повторень у текстах. Види роботи: лекція, семінар, фронтальне опитування

Змістовий модуль 1. Text analysis: text and discourse. Поняття тексту та дискурсу.

a) Principles of construction of a repetition pattern. Принципи утворення зв'язків між реченнями тексту.

b) An example of text analysis. Приклад аналізу тексту.

c) Interpretation of repetition patterning: central and marginal sentences. Центральні та маргінальні речення тексту.

d) Making summary of a text. Стислий виклад тексту. Види роботи: лекція, семінар

Змістовий модуль 1. Text analysis: text and discourse. Поняття тексту та дискурсу.

a) The notion of transformations in translation. Визначення перекладацьких трансформацій.

b) Classification of transformations in translation. Класифікація перекладацьких трансформацій.

c) Lexical transformations in translation. Лексичні трансформації.

d) Grammatical translation transformations. Граматичні трансформації.

e) Lexical and grammatical transformations in translation. Лексико-граматичні трансформації. Види роботи: лекція, семінар

Змістовий модуль 2. Forms of analysis of artefact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-артефактів.

a) Discourse analysis and functional styles. Дискурсивний аналіз та функціональні стилі мови.

b) The notion of the functional style as viewed by traditional stylistics. Поняття функціонального стилю мови в контексті стилістики.

c) Major functional styles and substyles as viewed by traditional stylistics. Основні функціональні стилі мови та їхні різновиди.

d) Discourse analysis and text types. Дискурсивний аналіз та різновиди текстів.

e) Texts of legal, administrative and business discourse: specific lexical and grammatical features relevant for translation. Перекладацький аналіз текстів юридичного та ділового дискурсу. Види роботи: лекція, семінар, контрольна робота

Змістовий модуль 2. Forms of analysis of artefact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-артефактів.

a) General features of the language of scientific and technical texts. Загальні характеристики текстів наукового та технічного дискурсу.

b) Scientific and technical terms as a challenge for translators. Перекладацький аналіз текстів наукового та технічного дискурсу. Види роботи: лекція, семінар

Змістовий модуль 2. Forms of analysis of artefact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-артефактів.

a) Discourse of the mass media. Дискурс засобів масової інформації.

b) Tropes and figures of speech used in the mass media persuasive texts. Тропи та фігури мовлення текстів ЗМІ, спрямованих на переконання.

c) Special vocabularies used in persuasive texts of the mass media discourse. Термінологічний апарат текстів ЗМІ, спрямованих на переконання.

d) An example of text analysis. Приклад аналізу тексту ЗМІ. Види роботи: лекція, семінар, контрольна робота

Змістовий модуль 3. Forms of analysis of mentafact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-ментафактів.

a) Fictional texts as structural elements of fictional discourse. Художні твори – структурні елементи художнього дискурсу.

b) Literary artistic translation as a specific kind of translator's activity. Специфіка перекладу художніх творів.

c) Practical steps of translators in fictional texts analysis. Перекладацький аналіз прозових творів.

d) Case study of Aldous Huxley's "Crome Yellow". Приклад аналізу художнього тексту. Види роботи: лекція, семінар

Змістовий модуль 3. Forms of analysis of mentafact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-ментафактів.

a) Origins of poetry. Витоки поезії.

b) Differences between poetry and prose. Відмінності між поетичними та прозовими творами.

c) Key elements of poetic language. Складові поетичного мовлення.

d) Origins of drama. Витоки драми.

e) Essence of drama and its key elements. Поняття драми та її основні складові.

f) Special environment of theater. Театральний дискурс та його специфіка. Види роботи: лекція, семінар, контрольна робота

Змістовий модуль 3. Forms of analysis of mentafact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-ментафактів.

a) Gender bias in languages: linguistic and sociolinguistic approaches. Гендерна характеристика висловлювань: лінгвістичні та соціолінгвістичні підходи.

b) Ways of expressing the grammatical category of gender in English and Ukrainian. Засоби вираження граматичної категорії гендера в англійській та українській мовах.

c) Linguistic features of the "male" and "female" languages. Мовленнєві відмінності чоловічого та жіночого дискурсів.

d) Implications of gender text analysis for translators. Гендерний аналіз тексту.

Види роботи: лекція, семінар

Змістовий модуль 3. Forms of analysis of mentafact texts. Форми перекладацького аналізу текстів-ментафактів.

a) Communicative approach to text. Комунікативний метод перекладацького аналізу тексту.

b) Examples of communicative approach to text analysis. Приклад комунікативного підходу при аналізі тексту.

c) Practical application of the communicative approach to translation. Застосування комунікативного підходу при відтворенні тексту.

d) Suggested way of text analysis. Приклад аналізу тексту. Види роботи: лекція, семінар, контрольна робота

ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЛЕКЦІЯ 1.

1. Levels of linguistic structure. Рівні мовної структури.

2. Text and discourse. Поняття тексту та дискурсу.

3. Cohesion and text organisation: 3 ways of viewing the problem. Зв'язність та організація тексту – три підходи.

4. Artefact and mentafact texts. Тексти-артефакти та тексти-ментафакти.

Рекомендована література:

Максімов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 9-25.

ЛЕКЦІЯ 2.

1. Repetition as lexical and semantic means of cohesion in text. Лексичні та семантичні засоби зв'язності тексту.

2. Main types of lexical repetition links in texts. Основні види лексичних повторень у текстах.

Рекомендована література:

Максімов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 26-31.

ЛЕКЦІЯ 3.

1. Principles of construction of a repetition pattern. Принципи утворення зв'язків між реченнями тексту.

2. An example of text analysis. Приклад аналізу тексту.

3. Interpretation of repetition patterning: central and marginal sentences. Центральні та маргінальні речення тексту.

4. Making summary of a text. Стислий виклад тексту.

Рекомендована література: Максімов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 32-45.

ЛЕКЦІЯ 4.

1. The notion of transformations in translation. Визначення перекладацьких трансформацій.

2. Classification of transformations in translation. Класифікація перекладацьких трансформацій.

3. Lexical transformations in translation. Лексичні трансформації.

4. Grammatical translation transformations. Граматичні трансформації.

5. Lexical and grammatical transformations in translation. Лексико-граматичні трансформації.

Рекомендована література: Максімов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 141-166.

ЛЕКЦІЯ 5.

1. Discourse analysis and functional styles. Дискурсивний аналіз та функціональні стилі мови.

2. The notion of the functional style as viewed by traditional stylistics. Поняття функціонального стилю мови в контексті стилістики.

3. Major functional styles and substyles as viewed by traditional stylistics. Основні функціональні стилі мови та їхні різновиди.

4. Discourse analysis and text types. Дискурсивний аналіз та різновиди текстів.

5. Texts of legal, administrative and business discourse: specific lexical and grammatical features relevant for translation. Перекладацький аналіз текстів юридичного та ділового дискурсу.

Рекомендована література: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 46-70.

ЛЕКЦІЯ 6.

1. General features of the language of scientific and technical texts. Загальні характеристики текстів наукового та технічного дискурсу.

2. Scientific and technical terms as a challenge for translators. Перекладацький аналіз текстів наукового та технічного дискурсу.

Рекомендована література: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 71-83.

ЛЕКЦІЯ 7.

1. Discourse of the mass media. Дискурс засобів масової інформації.

2. Tropes and figures of speech used in the mass media persuasive texts. Тропи та фігури мовлення текстів ЗМІ, спрямованих на переконання.

3. Special vocabularies used in persuasive texts of the mass media discourse. Термінологічний апарат текстів ЗМІ, спрямованих на переконання.

4. An example of text analysis. Приклад аналізу тексту ЗМІ.

Рекомендована література: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 84-100.

ЛЕКЦІЯ 8.

1. Fictional texts as structural elements of fictional discourse. Художні твори – структурні елементи художнього дискурсу. 2. Literary artistic translation as a specific kind of translator's activity. Специфіка перекладу художніх творів. 3. Practical steps of translators in fictional texts analysis. Перекладацький аналіз прозових творів. 4. Case study of Aldous Huxley's "Crome Yellow". Приклад аналізу художнього тексту. Рекомендована література: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 101-111.

ЛЕКЦІЯ 9.

1. Origins of poetry. Витоки поезії. 2. Differences between poetry and prose. Відмінності між поетичними та прозовими творами. 3. Key elements of poetic language. Складові поетичного мовлення. 4. Origins of drama. Витоки драми. 5. Essence of drama and its key elements. Поняття драми та її основні складові. 6. Special environment of theater. Театральний дискурс та його специфіка. Рекомендована література: 1. Максимов, С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 101-111. 2. Shakespeare, W. Sonnet 94. <http://www.shakespeare-online.com/sonnets/94.html> 3. Howe, T. The Art of Dining / Coastal Disturbances. Four Plays by Tina Howe. — N.Y.: TCG, 1989. — P. 55-126.

ЛЕКЦІЯ 10.

1. Gender bias in languages: linguistic and sociolinguistic approaches. Гендерна характеристика висловлювань: лінгвістичні та соціолінгвістичні підходи. 2. Ways of expressing the grammatical category of gender in English and Ukrainian. Засоби вираження граматичної категорії гендера в англійській та українській мовах. 3. Linguistic features of the "male" and "female" languages. Мовленнєві відмінності чоловічого та жіночого дискурсів. 4. Implications of gender text analysis for translators. Гендерний аналіз тексту. Рекомендована література: 1.

Максімов, С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 112-122. 2. Wood, M. Interview with Tina Howe held by William Inge Center for the Arts:

<http://www.ingefestival.org/interviews/tinahowetext.htm>.

ЛЕКЦІЯ 11.

1. Communicative approach to text. Комунікативний метод перекладацького аналізу тексту. 2. Examples of communicative approach to text analysis. Приклад комунікативного підходу при аналізі тексту. 3. Practical application of the communicative approach to translation. Застосування комунікативного підходу при відтворенні тексту. 4. Suggested way of text analysis. Приклад аналізу тексту. Рекомендована література: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 123-140.

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття 1. Поняття тексту та дискурсу.

План 1. Повторення лекційного матеріалу: a) Give the outline of the levels of the language structure. b) Give the definition of text and comment upon it. c) Give the definition of discourse and comment upon the interrelation between text and discourse. d) What is cohesion and why it is important for understanding and translating texts? e) Suggest arguments for distinguishing between cohesion and coherence. f) Comment on the difference between artefact and mentafact texts.

2. Розгляд зразків перекладацького аналізу тексту.

Список літератури: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 9-25.

Додаткова література: 1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 3. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 2. Лексичні та семантичні засоби зв'язності тексту.

План 1. Повторення лекційного матеріалу:

a) Why lexical cohesion is viewed by most authors as more important for analysis and interpretation of texts comparing to grammatical cohesion?

b) Give definitions and examples of your own (English and Ukrainian) of the following types of repetition: simple lexical repetition; complex lexical repetition; simple paraphrase; complex paraphrase; co-reference repetition; substitution.

2. Розгляд зразків зв'язності тексту.

Список літератури: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 26-31.

Додаткова література: 1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 3. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 3. Визначення та встановлення вузлів лексико-семантичного зв'язку у тексті.

План 1. Повторення лекційного матеріалу:

a) Define the notion of repetition links.

b) Define the notion of bonds. How many repetition links are relevant for establishing a bond.

c) Which sentences in the text are central and which are marginal? Comment upon the criteria of separation central sentences from marginal.

d) Comment upon the method of constructing a summary of the text based on the principle of lexically bonded sentences.

e) Comment upon distinguishing "strong" and "weak" positions in texts suggested by I.V. Arnold. f) Comment upon the notion of the "semantic nucleus" of text.

2. Аналіз вузлів лексико-семантичного зв'язку у тексті.

Список літератури: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 32-45.

Додаткова література: 1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 3. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 4. Основні перекладацькі трансформації. План 1. Повторення лекційного матеріалу:

a) Comment upon the main lexical transformations used in translation. Suggest examples of your own.

b) Comment upon the main grammatical transformations used in translation. Suggest examples of your own.

c) Comment upon the main lexical and grammatical transformations used in translation. Suggest examples of your own.

d) Comment upon the notion of the buzzwords and weasel words and ways of their translation.

e) Comment upon the notion of textspeak and suggest some examples from your own experience.

f) Comment upon the notion of language localisation and suggest some examples of the localised language units (buzzwords, proper names, brand-names, etc.) of your own.

2. Розгляд зразків основних перекладацьких трансформацій.

Список літератури: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 141-166.

Додаткова література:

1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 3. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 5. Перекладацький аналіз текстів юридичного та ділового дискурсу.

План 1. Повторення лекційного матеріалу:

- a) Give the definition of discourse relevant for translation studies.
- b) Suggest reasons for the approach to text analysis in translation based on the principles of discourse analysis.
- c) Give the definition of a functional style as it was traditionally accepted by stylistics.
- d) What are major functional styles and substyles traditionally singled out in languages by various scholars?
- e) Describe specific lexical and grammatical features of legal and business discourse.

2. Аналіз текстів юридичного та ділового дискурсу.

Список літератури:

Максімов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 46-70.

Додаткова література: 1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 3. Longman Dictionary of Business English. – J.H.Adam, 1998. 4. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 6. Перекладацький аналіз текстів наукового та технічного дискурсу.

План

1. Повторення лекційного матеріалу: a) What are the main linguistic features of scientific (academic) and technical documents? b) Why rendering scientific and technical subject field terms is a major challenge for translators? c) What are main factors, which determine coining of new words or make "old" words acquire terminological meanings? d) What ways of rendering scientific and technical subject field terms are most commonly used nowadays?

2. Розгляд зразків наукового та технічного дискурсу.

Список літератури: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 71-83.

Додаткова література: 1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 3. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 7. Перекладацький аналіз текстів ЗМІ.

План

1. Повторення лекційного матеріалу:

- a) Describe the general features of the mass media discourse.
- b) Why persuasive texts of the mass media discourse may be considered as a "transitional point" between non-fictional (artefact) and fictional (mentafact) texts?
- c) Give a brief description of the tropes and figures of speech, which are characteristic of the persuasive texts of the mass media discourse.
- d) Describe main features of the special literary vocabulary used in the persuasive texts of the mass media discourse.
- e) Describe main features of the special colloquial vocabulary used in the persuasive texts of the mass media discourse.
- f) Suggest your variant of translation of the “The Unanimous Declaration of Interdependence” (by Cliff Humphrey, Thomas Jefferson, and friends) into Ukrainian.
- g) Analyse the following article (Arne Naess's “Deep Ecology Platform”) and translate it into Ukrainian.

2. Аналіз текстів ЗМІ.

Список літератури:

1. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 84-100.

2. Naess A. Deep Ecology Platform / Deep Ecology for the 21st Century, Readings on the Philosophy and Practice of the New Environmentalism, edited by George Sessions, Shambhala, Boston and London, 1995.

3. Humphrey C., Jefferson T. The Unanimous Declaration of Interdependence. – 1969.

Додаткова література: 1. Collins Cobuild. Dictionary of idioms. – Harper Collins Publishers, - 1977 – 493 с. 2. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977. 3. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998. 4. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 8. Перекладацький аналіз прозових, поетичних та драматичних творів.

План

1. Повторення лекційного матеріалу:

- a) What are the reasons for singling out fictional (aesthetic) discourse?
- b) In what way do fictional texts influence the reader?
- c) Give the definition of literary artistic translation. What are the main criteria of adequacy in literary artistic translation?
- d) Comment on the suggested practical steps of a translator in analysing fictional texts.
- e) Study the texts “5 modern Crusoes”, “Metaphor of Grass in California” and “Minnehaha Creek” and analyse it as suggested in the Lecture #7.
- f) Suggest your translation of the text “5 modern Crusoes”, “Metaphor of Grass in California” and “Minnehaha Creek”.

2. Розгляд зразків прозових, поетичних та драматичних творів.

Список літератури:

1. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 101-111.

2. Некряч Т.Є. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів: Навчальний посібник/ Т. Некряч, Ю.Чала.- Вінниця: Нова книга, 2008.- с. 80-121.

3. Martin C.S., "Metaphor of Grass in California".

4. Pitman N., Five modern Crusoes / Orion magazine. – Nov.-Dec., 2011.

5. Grover Z., "Minnehaha Creek" / City Wilds: Essays and Stories about Urban Nature. – Uni-ty of Georgia Press, 2002. - p.186-194.

Додаткова література:

1. Collins Cobuild. Dictionary of idioms. – Harper Collins Publishers, - 1977 – 493 с.

2. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977.

3. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998.

4. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 9. Гендерний аналіз тексту.

План

1. Повторення лекційного матеріалу:

a) What do linguists associate with the notion of gender bias in languages?
Comment upon linguistic and sociolinguistic approaches to this issue.

b) Comment on the ways of expressing the grammatical category of gender in English and in Ukrainian.

c) What are the main linguistic features of the "female language that have to be considered by translators?

d) Comment upon the implications of gender text analysis for translators.

e) Perform the gender analysis of the interview with Tina Howe and translate this text into Ukrainian.

2. Аналіз гендерних маркерів у текстах.

Список літератури:

1. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 112-122.

2. Wood M. Interview with Tina Howe held by William Inge Center for the Arts: <http://www.ingefestival.org/interviews/tinahowetext.htm>.

Додаткова література:

3. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977.

4. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998.

5. Webster's New Dictionary and Thesaurus of the English Language. – 1993.

Семінарське заняття 10. Комунікативний метод перекладацького аналізу тексту.

План

1. Повторення лекційного матеріалу:

a) Identify pragmatics (pragmalinguistics) as one of the "pillars" of modern linguistics.

b) What are the main aspects of the communicative approach to text analysis?

c) Identify deixis as a linguistic (semiotic) category.

d) Give examples (English, Ukrainian) of the deictic markers of person, time and space. e) Comment on the notion of the communicative macroproposition of the text. f) Suggest communicative and deictic analysis of the "Remedial College" (Text 6) by Art Buchwald. Translate the text into Ukrainian.

2. Розгляд зразків комунікативного методу.

Список літератури: Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. — К.: Ленвіт, 2012. — с. 123-140.

Додаткова література:

1. The Concise Oxford Dictionary – Oxford University Press, 1977.

2. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Longman. – 1998

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Перекладацький аналіз тексту» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

9. У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, представлення презентації, перекладацький аналіз окремих невеликих за обсягом текстів, залік.

➤ *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, індивідуальний аналіз обраного тексту.

➤ *Комп'ютерного контролю:* тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю:

Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю:

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю: опитування, тестування, словниковий диктант, написання твору, письмова анотація змісту тексту, переказ змісту прочитаного та прослуханого, презентація колажів та проектних (групових) завдань, написання модульних контрольних робіт тощо.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Рівні навчальних	Оцінка в балах (за 12-бальною)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.

Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки лінгвістичної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на

		студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Предмет, завдання і значення навчальної дисципліни "Усний та двосторонній переклад."
2. Місце дисципліни серед інших гуманітарних дисциплін.
3. Роль усного перекладу в розвитку світової культури і взаємозбагаченні культур.
4. Усний переклад та його різновиди.
5. Короткий огляд історії вітчизняного перекладознавства, що стосується усного перекладу.
6. Короткий огляд історії зарубіжного перекладознавства, що стосується усного перекладу.
7. Відомі українські перекладачі, що займались усним перекладом.
8. Відомі британські та американські перекладачі, що займались усним перекладом.
9. Синхронний переклад та його особливості.
10. Послідовний переклад та його особливості.
11. Навішування як один з різновидів усного перекладу.
12. Двосторонній переклад як один з різновидів усного перекладу.
13. Основи скороченого запису.
14. Етикет перекладача, що займається усним перекладом.
15. Роль підтексту та імплікацій при перекладі.
16. Особливості перекладу розмовного дискурсу.
17. Офіційно-діловий дискурс та особливості перекладу.
18. Науковий дискурс та особливості перекладу.
19. Релігійний дискурс та особливості перекладу.
20. Суспільно-політичний дискурс та особливості перекладу.
21. Економічний дискурс та особливості перекладу.
22. Дискурс комічного та особливості перекладу.
23. Мова жестів. Особливості перекладу.
24. Поняття „цільова аудиторія перекладу”.
25. Денотативний аспект перекладу.
26. Конотативний аспект перекладу.
27. Прагматичний аспект перекладу.
28. Різновиди okazіональної інформації
29. Різновиди алюзій.
30. Поняття “сміслової домінанти”.
31. Поняття “мовної лакуни”.
32. Трансформація додавання при усному перекладі.
33. Трансформація вилучення при усному перекладі.
34. Трансформація заміни при усному перекладі.
35. Трансформація членування при усному перекладі.
36. Трансформація логічного розвитку при усному перекладі.

37. Трансформація деме́тафоризації при усному перекладі.
38. Трансформація метафоризації при усному перекладі.
39. Особливості переклад фонової інформації.
40. Трансформація антонімічного перекладу.
41. Трансформація номіналізації при усному перекладі.
42. Трансформація вербалізації при усному перекладі.
43. Переклад підтексту.
44. Переклад різновидів іронії.
45. Особливості перекладу побутових реалій.
46. Особливості перекладу етнографічних реалій.
47. Особливості перекладу реалій державно-адміністративного устрою.
48. Особливості перекладу ономастичних реалій.
49. Особливості перекладу асоціативних реалій.
50. Особливості фонетики американського варіанту англійської мови.
51. Особливості фонетики британського варіанту англійської мови.
52. Особливості фонетики австралійського варіанту англійської мови.
53. Особливості фонетики південно-африканського варіанту англійської мови.
54. Особливості фонетики канадського варіанту англійської мови.
55. Система записів при послідовному перекладі.
56. Система записів при синхронному перекладі.
57. Особливості розумових операцій при послідовному перекладі.
58. Особливості розумових операцій при синхронному перекладі.
59. Новітні інформаційні технології в перекладацькій діяльності.
60. Перекладацькі ресурси інтернету.
61. Трансформація генералізації при усному перекладі.
62. Трансформація конкретизації при усному перекладі.
63. Трансформація векторної заміни при усному перекладі.
64. Трансформація перестановки при усному перекладі.
65. Розкриття алюзій при усному перекладі.
66. Розкриття прихованих цитат при усному перекладі.
67. Вимоги до перекладача синхроніста.
68. Вимоги до перекладача, що займається послідовним перекладом.
69. Вимоги до перекладача, що займається нашіптуванням.
70. Вимоги до перекладача, що займається двостороннім перекладом.
71. Елементи наукової організації роботи перекладача.
72. Інтерпретаційна робота перекладача.
73. Поняття адаптації при усному перекладі.
74. Проблема передачі експресії при усному перекладі.
75. Особливості перекладу фразеологізмів при усному перекладі.
76. Особливості перекладу власних імен при усному перекладі.
77. Особливості перекладу інтернаціональної лексики.
78. Хибні друзі перекладача.
79. Різновиди пародії та особливості перекладу.
80. Особливості перекладу чорного гумору.

81. Особливості перекладу сатиричного дискурсу.
82. Особливості перекладу оказіональної лексики.
83. Виявлення імплікатури при усному перекладі
84. Переклад фонетичних та смислових помилок адресанта.
85. Особливості перекладу на прес-конференціях.
86. Особливості перекладу театральних постанов.
87. Особливості перекладу бізнес-презентацій.
88. Особливості перекладу лекцій.
89. Особливості перекладу інтернет ресурсу.
90. Особливості перекладу телепрограм.
91. Особливості перекладу художніх фільмів.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Некряч Т.Є. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів: Навчальний посібник/ Т. Некряч, Ю.Чала. - Вінниця: Нова книга, 2008. - 200 с.
2. Literature: Reading Fiction, Poetry, Drama, and Other Essay / ed. by Robert DiYanni. – 2nd ed. – McGraw-Hill, 1990. – P. 19-20.
3. The McGraw-Hill introduction to literature / [selection and introductions by] Gilbert H. Muller, John A. Williams. – 2nd ed. – P. 52-54.
4. Move Ahead through Movies!: навч. посіб. для студ. ВНЗ/, А.В. Гайдаш, Ю.В. Климчук. – К. : Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 76 с.

Додаткова

1. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English: Fourth Edition (by A. S. Hornby) / Chief Editor: A P Cowie Oxford: Oxford UP, 1989. – 1579 p.
2. Безіменна. Антологія американської жіночої малої прози. / Переклад з англійської. – Львів: Кальварія, 2012. – 224 с.

Орієнтовний список літератури для перекладацького аналізу тексту (англійською мовою):

1. Jerome Lawrence and Robert E. Lee. First Monday in October. 1978.
2. Jones P. The Oldest Living Graduate.
3. Berry David. The Whales of August, 1980.
4. Foote Horton. The Trip to Bountiful. 1953.
5. D.L. Coburn. The Gin Game.
6. Williams Tennessee. The Palooka.
7. Williams Tennessee. The Unsatisfactory Supper.
8. Williams Tennessee. The Frosted Glass Coffin.
9. Williams Tennessee. This is Peaceable Kingdom or Good Luck God.
10. Williams Tennessee. Sweet bird of youth.
11. Williams Tennessee. Milk train doesn't stop here anymore.

12. Stephen Adly Guirgis. *Between Riverside and Crazy*.
13. Uhry Alfred. *Driving Miss Daisy*. Dramatists Play Service, Inc., 1998. – 72 p.
14. Thompson Ernest. *On Golden Pond*. Dramatist Play Service, 1998.
15. Howe T. *Painting Churches / Coastal Disturbances*. Four Plays by Tina Howe. – N.Y.: TCG, 1989. – P. 127-185. __